

Warszawa, dnia 10 lipca 2013 r.

L.dz. SD-0064-0005(5)/13

Sygn. akt KSD/07/13

SD/6149/13

Decyzja Nr 12/13

Krajowego Sądu Dyscyplinarnego Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

Na podstawie art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) w związku z art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42 z późn. zm.) po rozpatrzeniu w dniu 10 lipca 2013 r. odwołania Pana [imię] z dnia 8 marca 2013 r. od decyzji Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa nr 1/13 z dnia 25 stycznia 2013 r., Krajowy Sąd Dyscyplinarny Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

uchyla
zaskarżoną decyzję w całości
i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.

UZASADNIENIE

Pan [imię] posiada uprawnienia budowlane na podstawie decyzji Wojewody Sieradzkiego z dnia 10 grudnia 1998 r. do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej.

Pismem z dnia 25 lipca 2012 r. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego w Kielcach wniósł do Świętokrzyskiej OIIB o wszczęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie wobec Pana [imię].

W uzasadnieniu podał, że w dniu 23 czerwca 2012 r. miała miejsce katastrofa budowlana polegająca na zawaleniu się stalowej konstrukcji czterech dźwigarów głównych stalowych środkowego przęsła wraz z montażową konstrukcją wsporczą na drogowym wiadukcie w km 551+629 rozbudowywanej drogi ekspresowej [imię] w miejscowości [imię]. Powołana przez ŚWINB komisja ustaliła, że przyczyną katastrofy budowlanej był niedostateczny nadzór nad prowadzonymi robotami montażowymi przez osoby pełniące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, nieprzestrzeganie technologii montażu oraz sztuki budowlanej przez osobę bezpośrednio prowadzącą montaż. Drugą przyczyną był niewłaściwie opracowany przez projektanta projekt montażu, zawierający błędy oraz niedopowiedzenia dające zbyt dużą swobodę w realizacji robót montażowych, zwłaszcza dla osób nieposiadających wystarczającego doświadczenia przy realizacji tego typu obiektów.

Pan [redacted] na przedmiotowym obiekcie pełnił funkcję kierownika robót. Komisja ustaliła, że montaż dźwigarów odbywał się bez stężeń montażowych zarówno na montowanych dźwigarach jak i na konstrukcji wsporczej. Brak stężeń stwierdzono na przęśle, który uległ katastrofie jak i na przęśle wcześniej montowanym. Ustalono również, że montaż dźwigarów odbywał się bez obecności Pana [redacted] a bezpośredni nadzór nad montażem zlecono osobie nie posiadającej odpowiednich uprawnień budowlanych oraz wystarczającego doświadczenia przy realizacji tego typu obiektów. Pan [redacted] będąc na budowie w dniu 22 czerwca 2012 r. nie zażądał od osób bezpośrednio prowadzących montaż dokonania poprawek lub ponownego poprawnego wykonania robót, co w konsekwencji doprowadziło do katastrofy budowlanej. Ponadto wpisem do dziennika budowy zgłosił zakończenie montażu dźwigarów na przęśle I i zakończenie montażu podpór tymczasowych dla pozostałych przęseł, chociaż nie były wykonane zgodnie z projektem montażu i sztuką budowlaną.

Ze znajdującego się w aktach sprawy protokołu komisji wynika, że bezpośrednią przyczyną zawalenia były błędy w technologii montażu wynikające z niedoprecyzowania w projekcie montażu dopuszczalnej wysokości dystansów usytuowanych pomiędzy górną półką poprzecznej belki oczepowej a spodem dźwigarów wiaduktu, co mogło spowodować niestateczność w węzłach podporowych. Przyczyną katastrofy był także brak poprzecznych stężeń montażowych usytuowanych w osiach podpór dźwigarów. Stwierdzono także brak w projekcie montażu precyzyjnego określenia konstrukcji stężeń oraz systematyki ich montażu.

W piśmie z dnia 17 września 2012 r. skierowanym do OROZ Pan [redacted] wyjaśnił, że jest etatowym pracownikiem [redacted] Warszawa SA i na obiekcie [redacted] pełni obowiązki kierownika robót mostowych. W dniu 23 czerwca 2012 r. o godz. 6 zawała się konstrukcja 4 dźwigarów stalowych przęśla II (środkowego). Montaż rusztowań i dźwigarów na tym wiadukcie był prowadzony w całości przez nadzór i pracowników firmy [redacted] Kielce SA. W momencie katastrofy był w domu. Wyjaśnił dalej, że w piątek był na budowie i stwierdził, że roboty montażowe na rusztowaniach (konstrukcji podparć dźwigarów) na przęśle III były zakończone, trwały jeszcze na przęśle drugim. Od Pana [redacted] uzyskał potwierdzenie o właściwym przygotowaniu do nocnego montażu. Na tej podstawie w piątek po południu wpisał do dziennika budowy zakończenie montażu podparć pod konstrukcją stalową przy podporach P3, P4 formalizując tym samym nocny montaż dźwigarów stalowych na przęśle III. Jeszcze w piątek inspektor nadzoru inwestorskiego zapoznał się z jego wpisami, po czym odniósł się do jego wcześniejszego wpisu, potwierdzając zamontowanie dźwigarów na przęśle I.

Pan [redacted] wskazał dalej, że wpisy do dziennika montażu jaki otrzymał z [redacted] Kielce, jego wiedza i jego wpisy do dziennika budowy dotyczyły zakończenia etapu montażu podparć tymczasowych na przęśle III. Jednak dźwigary zawaliły się w przęśle II. Według Pana [redacted] wykonawca montażu po ustawieniu wszystkich 8 dźwigarów na przęśle III, rezerwy czasowe wykorzystał do ustawienia kolejnych 4 dźwigarów na przęśle II, zamiast zająć się montażem stężeń na przęśle III.

Kielce jako podwykonawca zobowiązał się do montażu własnymi siłami, miał zakaz zatrudniania dalszych podwykonawców. Wyszło jednak na jaw, że taki podwykonawca był zatrudniony podczas prac montażowych na obiekcie [redacted]

Wskazał dalej, że jego firma powierzyła podwykonawstwo profesjonalnemu przedsiębiorstwu, którego podstawowym zakresem działalności jest produkcja i montaż konstrukcji stalowej. Jego zdaniem brak oświadczeń kierownictwa podwykonawcy nadzorującego roboty montażowe bezpośrednio na budowie nie zwalnia go z odpowiedzialności zawodowej za swoje działania.

Pismem z dnia 15 listopada 2012 r. OROZ ŚOIIB wniósł do OSD ŚOIIB o ukaranie Pana [imię] w trybie odpowiedzialności zawodowej w budownictwie zarzucając mu, że w dniu 27 czerwca 2012 r. pełniąc obowiązki kierownika robót mostowych na budowanym wiadukcie w km 551+629 rozbudowywanej drogi do parametrów drogi klasy ekspresowej na odcinku obwodnicy Kielce, w miejscowości [miejscowość] został ukarany grzywną w formie mandatu karnego nałożonego przez Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Kielcach w związku z wykonywaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie oraz, że pełniąc funkcję kierownika robót mostowych na w/w budowie nie spełniał bądź spełniał niedbale obowiązek kierownika budowy określony w art. 22 pkt 3, 3b i 4 Prawa budowlanego, przez co pośrednio doprowadził do powstania katastrofy budowlanej.

W uzasadnieniu wskazano, że Pan [imię] w dniu 16 lutego 2011 r. złożył oświadczenie o podjęciu obowiązków kierownika robót w zakresie robót mostowych. Według umowy podwykonawczej nr 16/S7 z dnia 10 maja 2011 r. obiekt [nazwa obiektu] był realizowany przez podwykonawcę i wykonawca wskazał Pana [imię] do reprezentowania go w zakresie kontroli, koordynacji i odbioru robót od podwykonawcy.

W dniu 27 czerwca 2012 r. Pan [imię] został ukarany grzywną w wysokości 500 zł nałożoną w drodze mandatu karnego przez Świętokrzyskiego WINB za rażące nieprzestrzeganie przy wykonywaniu robót drogowych art. 5 Prawa budowlanego. Poza tym w ocenie OROZ Obwiniony niedbale wykonywał obowiązki kierownika robót określone w art. 22 pkt 3, 3b i 4 Prawa budowlanego. Wśród obowiązków, których nie dopełnił Pan [imię] OROZ wymienił: - zorganizowanie budowy i kierowanie nią w sposób zgodny z projektem, pozwoleniem na budowę i przepisami; koordynowanie działań zapewniających przestrzeganie podczas wykonywania robót budowlanych zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zawartych w przepisach i planie BIOZ; wstrzymanie robót budowlanych w przypadku stwierdzenia możliwości powstania zagrożenia oraz bezzwłoczne zawiadomienie o tym właściwego organu.

Jak wynika z dziennika budowy nr 63 z 2010 r. tom XXXI oraz z informacji zebranych przez organ nadzoru w trakcie przeprowadzenia kontroli, Pan [imię] nie przebywał w czasie montażu na budowie, przez co nie mógł kontrolować prawidłowości i postępu wykonywanych prac. Obwiniony przyznał, że w dniu poprzedzającym katastrofę był przed południem na obiekcie [nazwa obiektu] i nie zwrócił uwagi, że na żadnym z dźwigarów nie były montowane stężenia, co było bezpośrednią przyczyną katastrofy. Nie mógł więc w tej sprawie zwrócić uwagi podwykonawcy i zażądać od niego dokonania stosownych poprawek oraz przeprowadzenia montażu zgodnie z projektem i sztuką budowlaną, a w razie potrzeby wstrzymania robót.

W piśmie z dnia 20 grudnia 2012 r. Pan [imię] . wskazał, że montaż konstrukcji stalowej odbywały się wyłącznie w nocy ze względu na transporty ponadgabarytowe dźwigarów. Prace wtedy nadzorował kierownik robót montażowych ze strony [nazwa firmy] Kielce. Według jego ówczesnego stanu wiedzy kierownik robót montażowych pełnił samodzielną funkcję techniczną w budownictwie.

Wskazał, że dźwigary na przęsle P1-P2 były już na „stołkach” i były w trakcie regulacji – przygotowane do odbioru. Wobec lakoniczności projektu montażu kierownik robót montażowych konstrukcji stalowych musiał podejmować decyzje w oparciu o swoją wiedzę inżynierską. Zawaleniu uległo jednak przęsło P2-P3, na którym w trakcie kontroli budowy było montowane rusztowanie. Dźwigary na nim były montowane kolejnej nocy a rano się zawaliły. Działania na przęsle P1-P2 nie zapobiegłyby katastrofie, która wydarzyła się na przęsle P2-P3.

Pan [imię] poinformował, że nie posiadał wiedzy o tym, że przedstawiciele

Kielce Pan . – kierownik budowy i Pan – kierownik robót nie zostali zgłoszeni przez inwestora i prawidłowo zatwierdzeni kierownikami robót montażowych przez GDDKiA.

Na rozprawie w dniu 25 stycznia 2013 r. Pan wyjaśnił, że w dniu 20 lipca 2011 r. Pan dokonał wpisu do dziennika budowy przejęcia obowiązków kierowania robotami w zakresie kierowania konstrukcjami stalowymi. Od 20 lipca 2011 r. było dwóch równorzędnych kierowników robót w oddzielnych zakresach. Przez ten okres Obwiniony nie pełnił obowiązków w zakresie kierowania robotami związanymi z montażem konstrukcji stalowych.

Decyzją nr 1/13 z dnia 25 stycznia 2013 r. OSD Świętokrzyskiej OIIB uznał, że Pan ponosi odpowiedzialność zawodową w budownictwie z tytułu ukarania mandatem karnym w związku z wykonywaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie oraz uznał Pana winnym popełnienia czynu polegającego na niedbałym spełnianiu obowiązków kierownika robót mostowych polegającego na kierowaniu budową w sposób niezgodny z projektem, pozwoleniem na budowę i przepisami.

W uzasadnieniu wskazano, że Obwiniony pełnił funkcję kierownika robót mostowych na budowanym wiadukcie przy rozbudowie drogi do parametrów dwujezdniowej drogi klasy ekspresowej na odcinku obwodnicy Kielc w zakresie robót mostowych na nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa.

Na powyższej inwestycji w dniu 23 czerwca 2012 r. na wiadukcie drogowym w km 551+629 doszło do katastrofy budowlanej polegającej na zawaleniu się stalowej konstrukcji czterech dźwigarów głównych stalowych środkowego przęsła wraz z montażową konstrukcją wsporcza (P2-P3).

Pan został ukarany mandatem karnym w wysokości 500 zł za rażące nieprzestrzeżenie art. 5 Prawa budowlanego.

W dniu 22 czerwca 2012 r. potwierdził w dzienniku budowy zakończenie montażu dźwigarów stalowych w przęśle I oraz zakończenie montażu podparć pod konstrukcją stalową przy podporach P3-P4.

W dniu 20 lipca 2011 r. do dziennika budowy wpisał się Pan obejmując kierownictwo robót w zakresie konstrukcji stalowych. Pan jako kierownik robót prowadził dziennik montażu, w którym potwierdził montaż dźwigarów stalowych na przęśle I, dokonanie ich stężenia, montaż dźwigarów przęsła III i czterech dźwigarów przęsła II, które w dniu 23 czerwca 2012 r. runęły na ziemię uszkadzając trakcję kolejową. Pan nie złożył jednak formalnego oświadczenia o objęciu obowiązków kierownika robót stalowych.

OSD wskazał, że Pan nie posiadał wiedzy o tym, że montaż dźwigarów wykonywany jest niezgodnie ze sztuką budowlaną i projektem montażu. Nie zauważył też braku stężeń. To Pan odbierał pracę wykonaną przez Pana . Również on dokonywał przekazania konstrukcji do odbioru dla inspektora nadzoru inwestorskiego i odbierał prace końcowe.

Według OSD treść złożonego przez Pana oświadczenia o przyjęciu obowiązków jak i wpis do dziennika budowy wskazują, że przyjął on obowiązki kierownika robót mostowych bez żadnych szczególnych wyłączeń w tym zakresie. Nikomu również nie przekazał swoich obowiązków. Samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie nie pełnił natomiast Pan

, który nie został należycie ustanowionym przez Inwestora kierownikiem robót do montażu konstrukcji stalowych. Mimo wpisania go do dziennika budowy nie doszło do zmiany kierownika robót w zakresie konstrukcji stalowych.

Według OSD Obwiniony niedbale spełniał obowiązek sprawowania kontroli zgodności budowy z projektem budowlanym, przepisami i zasadami wiedzy technicznej. Poza tym swym postępowaniem naruszył przepis art. 5 ust. 1 pkt 1a oraz pkt 10 Prawa budowlanego oraz § 146 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie.

Pismem z dnia 8 marca 2013 r. Pan _____ wniósł odwołanie od wydanej decyzji zarzucając, że została wydana z naruszeniem art. 77 § 1 K.p.a.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 20 lipca 2011 r. kiedy przebywał na urlopie doszło do ustanowienia nowego kierownika robót stalowych w osobie Pana _____. W jego ocenie było to wprowadzenie kolejnego kierownika robót specjalistycznych. Zarzucane przez OSD błędy formalne w przekazaniu obowiązków nie mogą przekreślić faktu, że Pan _____ był kierownikiem robót stalowych.

W ocenie Odwołującego Pan _____ pełnił samodzielną funkcję techniczną w budownictwie, gdyż prowadził dziennik montażu konstrukcji stalowej, uczestniczył w odbiorach rusztowań, prowadził dokumenty kontraktowe, osobiście kierował montażami konstrukcji stalowej.

Odwołujący wskazał dalej, że:

- nigdy nie ingerował w działania kierownika montażu konstrukcji stalowych, prowadził dziennik budowy a kierownik robót stalowych prowadził dziennik montażu,
- montaż dźwigarów był odnotowywany w dzienniku budowy, gdyż był to wymóg kontraktowy, który umożliwiał bezzwłoczne tworzenie dokumentów finansowych związanych ze sprzedażą,
- nie był informowany i nie uczestniczył w odbiorach technicznych kolejnych etapów montażu (które były odnotowywane w dzienniku montażu). Nie mógł więc ich zgłaszać inspektorowi nadzoru,
- nie dokonywał odbioru konstrukcji stalowej na żadnym etapie montażu.

Pismem z dnia 22 kwietnia 2013 r. Przewodniczący KSD PIIB wystąpił do Przewodniczącego OSD Świętokrzyskiej OIIB o przekazanie do KSD PIIB w celu włączenia do akt sprawy Pana _____

- pierwotnego „Programu montażu i scalania konstrukcji na budowie”,
- poprawionego „Programu montażu i scalania konstrukcji na budowie”,
- mandatu karnego potwierdzającego ukaranie Pana _____ kwotą 500 zł. oraz ewentualnie innych dokumentów związanych z tym ukaraniem.

OSD Świętokrzyskiej OIIB nie przesłał do KSD żądanych dokumentów. W piśmie z dnia 8 maja 2013 r. Przewodniczący OSD Świętokrzyskiej OIIB poinformował Przewodniczącego KSD PIIB, że OSD nie wnosił o uzupełnienie „Programu montażu i scalania konstrukcji na budowie” ponieważ nie stanowił on dowodu w sprawie. Okoliczność ukarania mandatem karnym potwierdzały natomiast:

- protokół WINB w Kielcach,
- pismo WINB w Kielcach z dnia 23 sierpnia 2012 r.,
- wyjaśnienia Obwinionego,

- wyjaśnienia Obwinionego złożone na rozprawie w dniu 25 stycznia 2013 r.

Przystępując do rozpoznania odwołania KSD PIIB wskazuje, co następuje:

Według OSD Świętokrzyskiej OIB Pan _____ ponosi odpowiedzialność zawodową w budownictwie z tytułu ukarania mandatem karnym w związku z wykonywaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie. Został także uznany winnym popełnienia czynu polegającego na niedbałym spełnianiu obowiązków kierownika robót mostowych polegającego na kierowaniu budową w sposób niezgodny z projektem, pozwoleniem na budowę i przepisami.

Pan _____ we wniesionym odwołaniu podnosi, że w dniu 20 lipca 2011 r. kiedy przebywał na urlopie do dziennika budowy wpisał się Pan _____, jako kierownik robót stalowych. W jego ocenie było to wprowadzenie kolejnego kierownika robót specjalistycznych. Zdaniem odwołującego Pan _____ pełnił samodzielną funkcję techniczną w budownictwie, chociaż nie został formalnie zgłoszony przez inwestora. Świadczy o tym przede wszystkim to, że Pan _____ prowadził dziennik montażu konstrukcji stalowej, uczestniczył w odbiorach rusztowań, prowadził dokumenty kontraktowe oraz osobiście kierował montażami konstrukcji stalowej.

OSD w zaskarżonej decyzji wskazał, że Pan _____ nie pełnił samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, ponieważ nie został ustanowiony przez inwestora oraz nie dokonano odpowiednich wpisów w dzienniku budowy określając stan zaawansowania i zabezpieczenia przekazywanej budowy wraz z podpisami osoby przekazującej i przejmującej obowiązki.

W protokole z dnia 27 czerwca 2012 r. znajduje się zeznanie przesłuchanego w charakterze świadka Pana _____. Świadek zeznał, że pełnił obowiązki kierownika robót montażowych. Montaż nadzorował osobiście, podpory montażowe zostały ustawione z dnia 22 czerwca 2012 r. Montaż dźwigarów na prześle trzecim i drugim rozpoczęto o godzinie 22.00 w dniu 22 czerwca 2012 r. i zakończono około godz. 5 w dniu 23 czerwca 2012 r. Układanie dźwigarów na prześle drugim zakończono o godzinie 4.00.

Powyższe wskazuje, że Pan _____ pełnił funkcję kierownika robót stalowych w sensie faktycznym. Należy jednak odpowiedzieć na pytanie, czy faktyczne kierowanie robotami stalowymi jest równoznaczne z kierowaniem tymi robotami w sensie prawnym w rozumieniu przepisami Prawa budowlanego. Należy również odpowiedzieć na pytanie, czy Pan _____ pełnił samodzielną funkcję techniczną w budownictwie.

Pan _____ wpisał się do dziennika budowy jako kierownik robót stalowych.

Według art. 41 ust. 4 Prawa budowlanego inwestor jest obowiązany zawiadomić o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, na które jest wymagane pozwolenie na budowę, właściwy organ oraz projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem, co najmniej na 7 dni przed ich rozpoczęciem, dołączając na piśmie oświadczenie kierownika budowy (robót), stwierdzające sporządzenie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz przyjęcie obowiązku kierowania budową (robotami budowlanymi), a także zaświadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7.

Natomiast według art. 42 ust. 1 Prawa budowlanego inwestor jest obowiązany zapewnić objęcie kierownictwa budowy (rozbiórki) lub określonych robót budowlanych oraz nadzór nad robotami przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

Z akt sprawy wynika, że inwestor nie dokonał zgłoszenia o którym mowa w art. 41 ust. 4. Można jednak wskazać, że zapewnił objęcie kierownictwa montażowych robót budowlanych przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności. Jak zeznał bowiem Pan [] pełnił on funkcję kierownika robót montażowych na podstawie umowy o pracę i pozwolenia służbowego. Wskazał, że posiada uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej.

Według art. 12 ust. 1, 2 i 6 Prawa budowlanego za samodzielną funkcję techniczną w budownictwie uważa się działalność związaną z koniecznością fachowej oceny zjawisk technicznych lub samodzielnego rozwiązania zagadnień architektonicznych i technicznych oraz techniczno-organizacyjnych, a w szczególności działalność obejmującą:

- 1) projektowanie, sprawdzanie projektów architektoniczno-budowlanych i sprawowanie nadzoru autorskiego;
- 2) kierowanie budową lub innymi robotami budowlanymi;
- 3) kierowanie wytwarzaniem konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz nadzór i kontrolę techniczną wytwarzania tych elementów;
- 4) wykonywanie nadzoru inwestorskiego;
- 5) sprawowanie kontroli technicznej utrzymania obiektów budowlanych;
- 7) rzeczoznawstwo budowlane.

2. Samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, określone w ust. 1 pkt 1-5, mogą wykonywać wyłącznie osoby posiadające odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową, dostosowane do rodzaju, stopnia skomplikowania działalności i innych wymagań związanych z wykonywaną funkcją, stwierdzone decyzją, zwaną dalej "uprawnieniami budowlanymi", wydaną przez organ samorządu zawodowego.

6. Osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie są odpowiedzialne za wykonywanie tych funkcji zgodnie z przepisami i zasadami wiedzy technicznej oraz za należyłą staranność w wykonywaniu pracy, jej właściwą organizację, bezpieczeństwo i jakość.

Niewątpliwie Pan [] kierował montażowymi robotami budowlanymi. W związku dokonywał także fachowej oceny zjawisk technicznych oraz techniczno-organizacyjnych.

Należy więc wskazać, że Pan [] pełnił samodzielną funkcję techniczną w budownictwie.

Według art. 95 Prawa budowlanego odpowiedzialności zawodowej w budownictwie podlegają osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Przesłanką odpowiedzialności nie jest formalne zgłoszenie do organów nadzoru budowlanego, ale wykonywanie tych funkcji w sensie faktycznym.

Uznanie więc, że Pan [] pełnił samodzielną funkcję techniczną w budownictwie jest nową, niezwykle istotną okolicznością wpływającą na ustalenie stanu faktycznego i prawnego sprawy. Jeżeli bowiem, jak twierdzi Odwołujący, Pan [] objął wyłączne kierownictwo robót stalowych, to Pan [] został wyłączony od kierowania tymi robotami. Katastrofa budowlana nie mogłaby wpływać na odpowiedzialność zawodową Pana [] ponieważ dotyczyła fragmentu robót, którymi nie kierował.

Te okoliczności nie zostały jednak wyjaśnione. OSD uznał, że Pan [] nie pełnił samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie. W mojej ocenie jest to diagnoza nietrafna.

Według informacji zawartej w piśmie Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru

Budowlanego z dnia 23 sierpnia 2012 r. Pan _____ został ukarany grzywną z powodu rażącego nie przestrzegania art. 5 Prawa budowlanego na podstawie art. 93 pkt 1 Prawa budowlanego (w aktach sprawy brak mandatu pomimo wystąpienia w tej sprawie do Przewodniczącego OSD Świętokrzyskiej OIIB).

Mandat karny potwierdzający fakt ukarania jest niewątpliwie dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 76 § 1 i 3 K.p.a.

Według tego przepisu dokumenty urzędowe sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy państwowe w ich zakresie działania stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone. Nie wyłącza się jednak możliwości przeprowadzenia dowodu przeciwko treści dokumentów wymienionych w tych przepisach.

Fakt ukarania w związku z wykonywaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie jest więc co do zasady wiążący dla sądów dyscyplinarnych izb inżynierów budownictwa. Jednak jak stanowi art. 76 § 3 K.p.a. możliwy jest dowód przeciwko treści dokumentu urzędowego.

Jednak mając na uwadze okoliczność, że Pan _____ pełnił samodzielną funkcję techniczną w budownictwie i ewentualne ustalenie, że z kierowania tym fragmentem robót został wyłączony Pana _____ wówczas możliwe jest obalenie domniemania wynikającego z mandatu karnego.

W przypadku ustalenia natomiast, że pomimo ustanowienia kierownika robót stalowych Pan _____ nie został wyłączony z kierowania tym fragmentem robót należy mieć na uwadze, że ze znajdującego się w aktach sprawy protokołu komisji wynika, że bezpośrednią przyczyną zawalenia były **błędy w technologii montażu wynikające z niedoprecyzowania w projekcie montażu** dopuszczalnej wysokości dystansów usytuowanych pomiędzy górną półką poprzecznej belki oczepowej a spodem dźwigarów wiaduktu co mogło spowodować niestateczność w węzłach podporowych. Przyczyną katastrofy był także brak poprzecznych stężeń montażowych usytuowanych w osiach podpór dźwigarów. Stwierdzono także brak w projekcie montażu precyzyjnego określenia konstrukcji stężeń oraz systematyki ich montażu. Czynnikiem inicjującymi zdarzenie mogły być drgania spowodowane ruchem drogowym na sąsiednim wiadukcie oraz nierównomierne osiadanie gruntu.

W piśmie z dnia 25 lipca 2012 r. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego w Kielcach wskazał, że jedną z przyczyn katastrofy był niewłaściwie opracowany przez projektanta projekt montażu, zawierający błędy oraz niedopowiedzenia dające zbyt dużą swobodę w realizacji robót montażowych.

OSD nie odniósł się w wydanej decyzji do błędów projektowych jako jednej z przyczyn katastrofy. Tymczasem ustalenie jakie były to błędy projektowe jest niezwykle istotne dla odpowiedzialności zawodowej osób wykonujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. OSD zarzucił bowiem naruszenie art. 22 pkt 3 Prawa budowlanego, według którego do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy zapewnienie geodezyjnego wytyczenia obiektu oraz zorganizowanie budowy i kierowanie budową obiektu budowlanego w sposób zgodny z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy. Nie można więc stwierdzić czy kierownik robót mostowych poprawnie sprawował kontrolę zgodności realizacji budowy z projektem, jeżeli nie ma w aktach sprawy projektu montażu i scalania, tym bardziej, że organ nadzoru budowlanego wskazał na błędy w tym projekcie.

Przewodniczący KSD PIIB przygotowując posiedzenie KSD w niniejszej sprawie wystąpił do Przewodniczącego OSD Świętokrzyskiej OIIB o przekazanie do KSD PIIB w celu włączenia do akt sprawy Pana _____ pierwotnego i poprawionego „Programu montażu i scalania konstrukcji na budowie”. Jak już wskazano OSD Świętokrzyskiej OIIB nie przesłał do KSD żądanych dokumentów.

Należy także pamiętać, że do katastrofy doszło o godzinie 6 rano w dniu 23 czerwca 2012 r. Roboty montażowe zakończyły się godzinę wcześniej tj. o 5 rano. Pan _____ przebywał na budowie w dniu 22 czerwca do 17.00. Dla dokładnego ustalenia stanu faktycznego wymagane jest wskazanie jakie roboty były wykonane do godziny 17 dnia poprzedniego, a jakie w godzinach wieczornych i nocnych, gdyż roboty cały czas trwały. Należy ustalić czy o godzinie 17 dźwigary powinny być już stężone, czy też jeszcze nie.

Z dziennika montażu wynika natomiast, że w godzinach nocnych w dniu 22 czerwca 2012 r. wykonano montaż dźwigarów stalowych na przęśle I (P1-P2). Dźwigary zostały stężone od strony P1. W nocy z dnia 22 na 23 czerwca 2012 r. zamontowano dźwigary III przęsła (P3-P4) oraz cztery dźwigary przęsła II. Około godz. 6, cztery dźwigary przęsła P II runęły na ziemię uszkadzając trakcję kolejową.

Z wpisu w dzienniku montażu wynika więc, że runęły dźwigary montowane nocą z dnia 22 na 23 czerwca a więc już po wizycie na budowie inspektora nadzoru inwestorskiego.

Ponadto sam Pan _____ zeznał, że montaż dźwigarów na przęśle trzecim i drugim rozpoczęto o godzinie 22.00 w dniu 22 czerwca 2012 r. i zakończono około godz. 5 w dniu 23 czerwca 2012 r. Układanie dźwigarów na przęśle drugim zakończono o godzinie 4.00.

Według art. 138 § 1 i 2 K.p.a. organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

Przepis art. 138 § 2 pozwala organowi odwoławczemu na wydanie decyzji kasacyjnej, jeżeli decyzja organu I instancji została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie.

Mając powyższe na uwadze KSD PIIB wskazuję, że decyzja OSD została wydana z naruszeniem przepisów postępowania. Organ I instancji błędnie przyjął, że Pan _____ nie pełnił samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie. W związku z tym nie rozstrzygnął, czy w związku z kierowaniem robotami stalowymi przez Pana _____, Pan _____

nadal równolegle kierował tymi robotami, czy też został z tego zwolniony. Ustalenie powyższego jest kluczowe dla właściwego rozstrzygnięcia sprawy odpowiedzialności zawodowej pana _____. W tym celu konieczne wydaje się przesłuchanie w charakterze świadka Pana _____ i ewentualnie kierownika całej budowy Pana _____

Ustalenie powyższego będzie miało także wpływ na rozstrzygnięcie w zakresie ukarania Pana mandatem karnym. Ustalenie, że Pan nie kierował robotami stalowymi umożliwi obalenie domniemań wynikających z dokumentu urzędowego jakim jest mandat karny.

Jeżeli OSD ustali natomiast, że Pan pomimo ustanowienia kierownika robót stalowych nadal kierował robotami w tym zakresie powinien ocenić, jaki wpływ na ewentualną odpowiedzialność miały błędy projektowe oraz odnieść się do stanu i zaawansowania robót w dniu 22 czerwca oraz w dniu 23 czerwca w chwili katastrofy.

Mając powyższe na uwadze rozstrzygnięto jak na wstępie.

Pouczenie

Strona niezadowolona z rozstrzygnięcia decyzji może ją zaskarżyć za pośrednictwem Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, ul. Mazowiecka 6/8, 00-048 Warszawa do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie ul. Jasna 2/4, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

Członkowie składu orzekającego:

Tadeusz Łuka – Przewodniczący

Maria Mleczko-Król – Sprawozdawca

Ryszard Skiba

Stanisław Dołęgowski

Józef Pączek

Otrzymują:

1. Pan
2. OROZ Świętokrzyskiej OIB
3. OSD Świętokrzyskiej OIB
4. KSD a/a.

STANOWIENIE/ORZECZENIE/DECYZJA Nr 12/13.
dnia 10.07.13r. jest prawomocne(a) od dnia 16.08.13r.